

Sanatooriumi parkmetsa spordiväljaku rekonstrueerimise põhiprojekt

Tartu linn, Riia tn 167a

Töö nr: 1924KP3

Aadress: Riia tn 167a (79503:004:0060)

Projekti juht, volitatud maastikuarhitekt: Heiki Kalberg

Maastikuarhitekt: Karl Hansson

Maastikuarhitekti assistent: Mirjam Manglus

Tellija: Tartu Linnavalitsuse linnamajanduse osakond, esindaja Eda Põldma

Raekoja plats 3, Tartu 51003

Staadium: põhiprojekt

Pildid projektalast on projekti autoritelt, pildid toodetest edasimüüjate või tootjate kodulehekülgedelt.

Tellijä: Tartu Linnavalitsuse linnamajanduse osakond, esindaja Eda Põldma
Raekoja plats 3, Tartu 51003

Projektijuht, volitatud maastikuarhitekt: Heiki Kalberg, kutsetunnistus nr 099188

Maastikuarhitekt: Karl Hansson

Maastikuarhitekti assistent: Mirjam Manglus

Sisukord

1.	Sissejuhatus.....	5
2.	Olemasolev olukord	5
3.	Projektlahendus	8
3.1.	Üldosa	8
3.2.	Inventar.....	8
3.2.1.	Allesjäävate vahendite korrastamine	8
3.2.2.	Trenažöör 1.....	9
3.2.3.	Trenažöör 2.....	10
3.2.4.	Trenažöör 3.....	11
3.2.5.	Mitmeotstarbeline tänavatreeningu vahend 1	12
3.2.6.	Mitmeotstarbeline tänavatreeningu vahend 2	13
3.2.7.	Slackline rada.....	14
3.2.8.	Pingid	15
3.2.9.	Prügikastid	16
3.2.10.	Maakivid	17
3.2.11.	Võrkpalliplats.....	17
3.2.12.	Jooksuraja märgistus	17
3.2.13.	Jalgrattahoidjad	17
3.2.14.	Infotahvel.....	18
3.3.	Katendid	18
3.4.	Vertikaalplaneerimine ja katendite konstruktsioon	19
3.4.1.	Katendid ja konstruktsioonid.....	19
3.5.	Tööde lühikirjeldus	19
3.6.	Viimistlus.....	20
3.7.	Haljastus.....	20
3.7.1.	Muru	20
3.7.2.	Istutatavad taimed	20
3.7.3.	Nõuded kasutatavatele istikutele, istutustööd	21
3.7.4.	Edasine hooldus.....	21
3.7.5.	Olemasolevate puittaimede võrahooldus	22
4.	Mahutabel	22

5. Joonised	25
Joonis 1 Asendiplaan	26
LISA 1 - Mänguväljaku ülevaatamise akt.	27

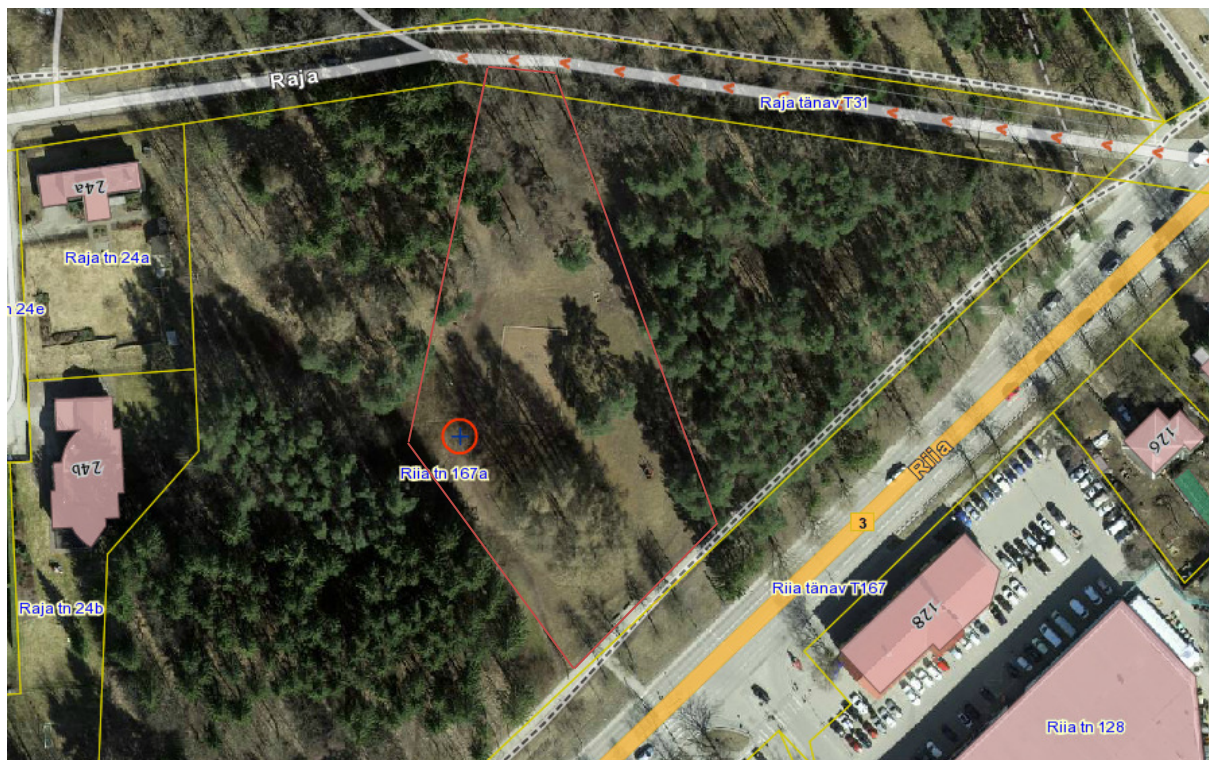
1. Sissejuhatus

Töö on koostatud Tartu Linnavalitsuse linnamajanduse osakonna tellimusel. Projektala asub Tartus aadressil Riia tn 167a (katastriüksuse nr 79503:004:0060). Projektala suurus on ligikaudu 0,5 ha.

Projekti koosseisus ei lahendata välisvalgustust ega teisi tehnovõrke.

Alusplaanina on kasutatud GeoTerra OÜ poolt aprillis 2019. a koostatud geodeetilist alusplaani, töö nr 125-2019. Koordinaatsüsteem L-EST97, kõrgussüsteem EH2000.

Projektlahendus on välja töötatud koostöös linnamajanduse osakonna esindajatega.

Pilt 1. Asukohaskeem (alus <http://xgis.maaamet.ee>, külastatud 21.06.19)

2. Olemasolev olukord

Projektalal asub 2008. a kasutusele võetud spordi- ja mänguväljak, mis vajab rekonstrueerimist. Spordiväljaku seisukorra väljaselgitamiseks telliti olemasolevate mänguvahendite ja nende turvakatendite ekspertiis. Mänguväljaku ülevaatuse akti viis 03.04.2019 aastal läbi Tommi Play OÜ hooldusjuht Andrus Ottas (vt lisa 1).

Vastavalt ülevaatamise aktile hinnati ohtlikuks kõik pingid, mis asuvad ala piires, 4 kõrgusega kangid ja 6-osaline ronila. Halvas olukorras on statiiv suru-tõmba, aasadega rippredel, jooksutõkked, poom sik-sak ja tarzanikiik. Rahuldavad on statiiv kõht-selg, treeningvahend, statiiv küljed-kõht, võrkpallikonstruktsioonid ja sprindipostid. Venituspink on heas olukorras. Turvaalade ja teeradade kooremultš vajab asendamist.

Spordiväljakul on teekattematerjalina ja turvaaladel kasutatud koorepurumultši ja puiduhaket.

Väljakut ümbritseb metsapargi ala kõrgete puudega. Puid leidub ka projektalal, peamised liigid on arukask ja harilik mänd. Põõsastest kasvab ala põhjaosas pargiroos ning ala lõuna osas puude varjus

segaliigiline põõsamassiv, mis vajab võrahooldust, eeskätt kuivanud okste eemaldamist ja võra kujundamist. Valguse vähesuse tõttu on rohttaimede seisukord puude alustel aladel kohati kesine.

Pilt 2. Vaade projektalale lõunast

Pilt 3. Vaade projektalale kagust

Pilt 4. Korrastamist vajav terviserada projektala lõunaosas

3. Projektlahendus

3.1. Üldosa

Projekti raames likvideeritakse alalt amortiseerunud vahendid. Alles jäävad vahendid on venituspink, tarzanikiik ning sik-sak tasakaalupoom. Likvideeritavad objektid asendatakse uute spordivahenditega.

Spordi- ja mänguväljaku rekonstrueerimisel, sh alternatiivtoodete valmisel, tuleb jälgida, et kõik paigaldatavad vahendid oleks sama kujunduspõhimõttega – samad toonid, samad kandekonstruktsioonide materjalid (ümar- või nelikant, läbimõõt).

3.2. Inventar

3.2.1. Allesjäävate vahendite korrastamine

Venituspink (geoalusel poom) Riia tänava kesklinnapoolses nurgas – tegevused pole vajalikud.

Pilt 5. Allesjääv venituspink

Tarzanikiik Riia tänava poolsel alal – turvaalal vajab täiendamist koorepuru kate, lisaks värvida kogu metallosa üle (NB! Üle värvida ka rehvidega kaetud keskosa, sh koos kruntimisega) RAL7016 toonis.

Pilt 6. Allesjääv Tarzani-kiik

Sik-sak tasakaalupoom – poomi puitosa vajab immutamist ning kaldu vajunud osa sirgeks betoneerimist.

Pilt 7. Allesjääv Tarzani-kiik

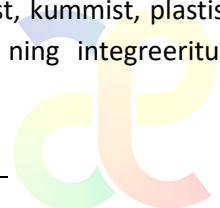
3.2.2. Trenažöör 1

Näitena on kasutatud Hags AB toodet Lat Pull & Chest Press Combo 8054772. Multifunktsionaalne treeningseade õlgade, biitsepsi, rinna ja kõhulihaste treenimiseks.

Materjalide ja viimistluse kirjeldus: värv RAL7016 (antratsiithall), betoneeritakse pinnasesse; postid min D88,9mm (seinapaksus 3mm) terasest ümarprofiil, tsinkeeltöödeldud, polüestervärvitud s.h muud metallidetailid (seinapaksus min 3mm); käepidemel ei kasutata polümeerist, kummist, plastist jms detaile-elemente, vaid on tehtud suuremaks vastupidavuseks metallist ning integreeritud monoliitselt seadme terasdetailidega.

Toote kirjeldus:

AB Artes Terrae OÜ | vastutav isik maastikuarhitekt Heiki Kalberg | 25.05.2019

- mõõdud: 1880 x 1070 x 1970mm;
- kukkumiskõrgus: 590mm;
- turvaala: 18m²;
- sertifitseeritud: EN16630 (TÜV) /vanuserühm 14+;
- harjutuste arv: 2;
- seadme iga harjutuspunkt on varustatud harjutusjuhendiga, sh virtuaalne treener (QR-koodi abil viitega harjutusvideotele).

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- TÜV sertifikaat;
- samad mõõdud min 90% ulatuses;
- sama funktsionaalsus;
- sama kasutuskogemus;
- sama materjalikasutus;
- samaväärse toote turvaala võib suureneda vaid asendiplaanil esitatud piirini;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

Pilt 8. Hags AB toode Lat Pull & Chest Press Combo 8054772, edasimüüja MUUW Estonia OÜ

3.2.3. Trenažöör 2

Näitena on kasutatud Hags AB toodet Rower 8054770. Sõudetreeningseade, mis treenib kõiki keha lihasgruppe.

Materjalide ja viimistluse kirjeldus: värv RAL7016 (antratsiithall), betoneeritakse pinnasesse; postid min D88,9mm (seinapaksus 3mm) terasest ümarprofiil, tsinkeeltöödeldud, polüestervärvitud s.h muud metallidetailid (seinapaksus min 3mm); käepidemel ei kasutata polümeerist, kummist, plastist

jms detailelemente, vaid on tehtud suuremaks vastupidavuseks metallist ning integreeritud monoliitselt seadme terasdetailidega.

Toote kirjeldus:

- mõõdud: 1330 x 930 x 960mm;
- kukkumiskõrgus: 610mm;
- turvaala: 11m²;
- sertifitseeritud: EN16630 (TÜV) /vanuserühm 14+;
- seadme iga harjutuspunkt on varustatud harjutusjuhendiga, sh virtuaalne treener (QR-koodi abil viitega harjutusvideotele).

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- TÜV sertifikaat;
- samad mõõdud min 90% ulatuses;
- sama funktsionaalsus;
- sama kasutuskogemus;
- sama materjalikasutus;
- samaväärse toote turvaala võib suureneda vaid asendiplaanil esitatud piirini;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

Pilt 9. Hags AB toode Rower 8054770, edasimüüja MUUW Estonia OÜ

3.2.4. Trenažöör 3

Näitena on kasutatud Hags AB toodet Inshape Sit Up 8056399, mis on kõhulihaste treenimiseks mõeldud vahend.

Materjalide ja viimistluse kirjeldus: värv RAL7016 (antratsiithall), betoneeritakse pinnasesse; postid min D88,9mm (seinapaksus 3mm) terasest ümarprofiil, tsinkeeltöödeldud, polüestervärvitud s.h muud metallidetailid (seinapaksus min 3mm); käepidemel ei kasutata polümeerist, kummist, plastist

jms detaile-elemente, vaid on tehtud suuremaks vastupidavuseks metallist ning integreeritud monoliitselt seadme terasdetailidega.

Toote kirjeldus:

- mõõdud: 1740 x 410 x 860mm;
- kukkumiskõrgus: 900mm;
- turvaala: 15m²;
- sertifitseeritud: EN16630 (TÜV) /vanuserühm 14+;
- seadme iga harjutuspunkt on varustatud harjutusjuhendiga, sh virtuaalne treener (QR-koodi abil viitega harjutusvideotele).

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- TÜV sertifikaat;
- samad mõõdud min 90% ulatuses;
- sama funktsionaalsus;
- sama kasutuskogemus;
- sama materjalikasutus;
- samaväärse toote turvaala võib suureneda vaid asendiplaanil esitatud piirini;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

Pilt 10. Hags AB toode Inshape Sit Up 8056399, edasimüüja MUUW Estonia OÜ

3.2.5. Mitmeotstarbeline tänavatreeningu vahend 1

Eeskätt vanematele inimestele ja lastele vanuses alates 14 a mõeldud mitmeotstarbeline treeningkompleks. Näitena on kasutatud Hags AB toodet Multi purpose fitness frame 8061244.

Materjalide ja viimistluse kirjeldus: värv RAL7016 (antratsiithall), betoneeritakse pinnasesse; postid min D88,9mm (seinapaksus 3mm) terasest ümarprofiil, tsinkeeltöödeldud, polüestervärvitud sh muud metallidetailid (seinapaksus min 3mm); käepidemel ei kasutata polümeerist, kummist, plastist jms detaile-elemente, vaid on tehtud suuremaks vastupidavuseks metallist ning integreeritud monoliitselt seadme terasdetailidega.

Toote kirjeldus:

- mõõdud: 3440 x 2670 x 2270mm;
- kukkumiskõrgus: 1150mm;
- turvaala mõõdud: 33m²;
- sertifitseeritud: EN16630 (TÜV) /vanuserühm 14+;
- harjutuste arv: 13;
- seadme iga harjutuspunkt on varustatud harjutusjuhendiga, s.h virtuaalne treener (QR-koodi abil viitega harjutusvideotele.
- suuremaks koormusele vastupidamiseks spordiseadmel ei kasutata võru-tüüpi torukinnitusi, vaid fikseeritakse kinnitusvahendiga (polt, kruvi) otse kandev posti.

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- TÜV sertifikaat;
- samad mõõdud min 90% ulatuses;
- sama funktsionaalsus;
- sama kasutuskogemus;
- sama materjalikasutus;
- samaväärse toote turvaala võib suureneda vaid asendiplaanil esitatud piirini;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

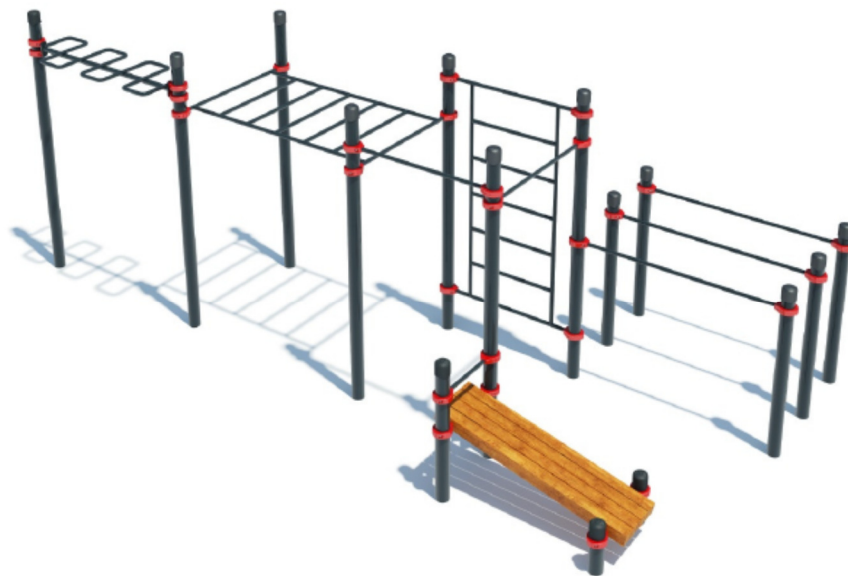
Pilt 11. Hags AB toode Multi purpose fitness frame 8061244, edasimüüja MUUW Estonia OÜ

3.2.6. Mitmeotstarbeline tänavatreeningu vahend 2

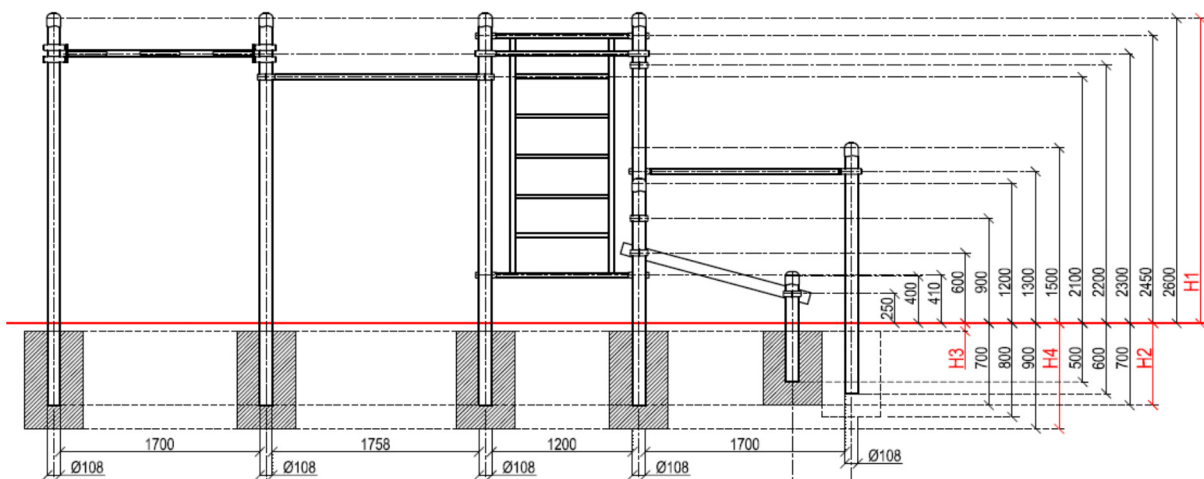
Näitena on kasutatud LTD KENGURU PRO toodet K-031. Metallosade materjal galvaniseeritud pulbervärvitud teras, toon RAL 7016. Vahend koosneb 15 postist (2 tk 400 mm, 1 tk 1200 mm, 5 tk 1500 mm, 7 tk 2600 mm), kolmest reast rööbaspuudest, kahest lõuatõmbekangist, ühest rippredelist, ühest S-kujulisest rippredelist, püstisest redelist ja kaldpingist.

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- TÜV sertifikaat;
- samad mõõdud min 90% ulatuses;
- sama funktsionaalsus;
- sama kasutuskogemus;
- sama materjalikasutus;
- samaväärse toote turvaala võib suurendada vaid asendiplaanil esitatud piirini;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

Pilt 12. LTD KENGURU PRO toode K-031

Pilt 13. LTD KENGURU PRO toode K-031 kõrguslike mõõtudega

3.2.7. Slackline rada

Projektala põhjaosas on kolme puu vahele kavandatud kaks ligikaudu 10 m pikkust *slackline* tasakaalurada. Näitena on kasutatud ID Sports GmbH Gibbon Slacklines toodet SlackBatuut.

SlackBatuut on abinööridega *slackline*, mis sobib kõigile algajatele esimeste sammude tegemiseks, kui ka edasijõudnutele uute trikkide õppimiseks. Abinöörid võimaldavad ohutult uusi trikke proovida ja lasta loovusel lennata. Rada paigaldades peab tagama puu tüvede kaitsmise selleks ette nähtud puukaitsetega.

Pilt 14. ID Sports GmbH Gibbon Slacklines toode SlackBatuut, edasimüüja Tasakaaluliin OÜ

3.2.8. Pingid

Projektalal olevad olemasolevad amortiseerunud 8 pinki likvideeritakse. Projektalale on ette nähtud 7 uut pinki, mis on märgitud asendiplaanile (joonis 1). Näitena on kasutatud mmcité a.s toodet Vera Solo LVS111b. Puitosad männipuit (surveimmutatud immutusklass UC3, pealispind vahatatud/õlitatud), metallosad pulbervärvitud (RAL 7016) kuumtsingitud terasest.

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- sarnases suurusjärgus (vähemalt 90%) mõõdud (pikkus 182 cm, laius 50 cm, istme kõrgus 45 cm);
- sama funktsionaalsus;
- sama materjalikasutus;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

Pilt 15. mmcité a.s toode Vera Solo LVS111b, edasimüüja ViaCon Eesti AS

3.2.9. Prügikastid

Projektilal olevad olemasolevad amortiseerunud kolm prügikasti likvideeritakse. Projekteeritud on kolm uut prügikasti. Näitena on kasutatud Extery OÜ toodet Solo 100. Materjal tsingitud ja pulbervärvitud lehtmetsa (RAL 7016), roostevabad detailid konide kustutamiseks.

Samaväärsetel toodetel peab olema tagatud:

- sarnases suurusjärgus (vähemalt 90%) mõõdud (kõrgus 101 cm, laius 52 cm, sügavus 33 cm);
- sama funktsionaalsus;
- sama materjalikasutus;
- toote asendamine samaväärse tootega tuleb kooskõlastada projekti autoriga – toote asendamisest tingitud projekti autori ajakulu kompenseerib asendamist sooviv isik.

Pilt 16. Extery OÜ toode Solo 100

3.2.10. Maakivid

Ala põhjaosas ning kaguosas on ette nähtud alad, kuhu paigutada ligikaudu kümnekond 30 kuni 60 cm kõrgust looduslikku maakivi, mida saab kasutada mänguliste elementidena. Kivid kaevata 15...35% ulatuses maa sisse, et oleks tagatud nende liikumatus.

3.2.11. Võrkpalliplats

Vastavalt lisas 1 toodud ülevaatusse aktile tuleb üks võrkpallivõrgu post otseks betoneerida. Liivaalale tuleb lisada liiva, et oleks tagatud vähemalt 30 cm paksune liivakiht. Kasutada ümara teraga pestud liiva vastavalt standardile EVS-EN 1176-1:2017. Projekteeritud on lisada väljaku gabariite tähistavad postid (8 tk), mis asuvad ühel joonel külje- ja otsapiiridega 9x18 m suuruse võrkpalliväljaku nurkadest 4 m kaugusel, mille järgi on võimalik mängijatel tõmmata liivale väljaku jooned või kinnitada postide külge väljakut tähistavad linnid. Väljaku servadest tuleb eemaldada puitpiirded ning liiva seest eemaldada sinna kasvanud muru. Postidena on näitena kasutatud Extery OÜ toodet Piip 900. Materjal kuumtsingitud ja pulbervärvitud (RAL 7016) terasest toru, kõrgus maapinnast 900 mm, läbimõõt 102 mm.

Pilt 17. Extery OÜ toode Piip 900 PP-F900

3.2.12. Jooksuraja märgistus

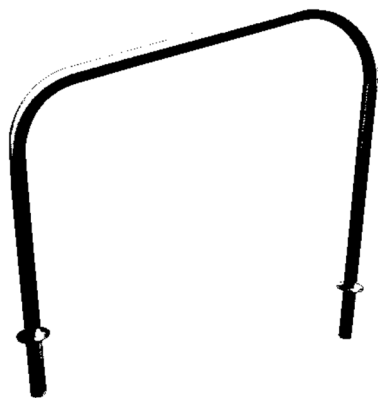
Alale on kavandatud 250 m pikkune jooksuring, mille tähistamiseks on 50 m vahedega ette nähtud postid. Jooksuraja läänepoolsele alal on täiendav 60 m post. Postidena on näitena kasutatud Extery OÜ toodet Piip 900. Materjal kuumtsingitud ja pulbervärvitud (RAL 7016) terasest toru, kõrgus maapinnast 900 mm, läbimõõt 102 mm. Postidele lisada ringi pikkust tähistav piisavas suuruses valget värvi pulbervärvitud tekst, vastavalt siis: 50 M, 60 M, 100 M, 150 M, 200 M, 0/250 M.

3.2.13. Jalgrattahoidjad

Ala lõunaserva on ette nähtud neli jalgrattahoidjat. Näitena on kasutatud TOMMI PLAY OÜ toodet jalgrattahoidik ARCO. Materjal galvaniseeritud/pulbervärvitud teras (RAL 7016).

Pilt 18. TOMMI PLAY OÜ toode jalgrattahoidik ARCO AR010

3.2.14. Infotahvel

Alale on ette nähtud infotahvli paigaldamine Riia tänava poolsele juurdepääsuteele. Infostendi sisuline ja graafiline kujundamine on ehituse töövõtu osa (st stendi paigaldaja peab tellima kujunduse graafiliselt disainerilt).

- Infotahvli mõõdud peavad olema piisavad mahutamaks vähemalt järgnevat infot:
  - Väljaku nimetus – Sanatooriumi parkmetsa spordiväljak;
  - Kõikide vahendite kasutusjuhised (võivad olla esitatud skemaatiliselt pildi kujul) ja qr-koodid;
  - Keelumärgid

- Infotahvli põhikonstruktsioon: pulbervärvitud kuumtsingitud metall. Värvitoonide lahendus vt ptk 3.6.
- Vineer- ja puitdetailid ei ole lubatud.
- Infotahvli kujunduslahendus, sh materjal ja värvitoonid, peavad haakuma ülejäänud kiigeväljaku vahendite lahendusega. Infotahvli kujunduslahendus kooskõlastada enne teostamist tellijaga.

3.3. Katendid

Korrastada tuleb säiliva tarzanikiige ja sik-sak poomi turvaalad lisades koorepuru multši, et oleks tagatud minimaalselt 30 cm kate. Võrkpalliväljakul tuleb likvideerida puitäärised, ning lisada liiva, et oleks tagatud minimaalselt 30 cm kate. Olemasolevatel teeradadel tuleb eemaldada sisse kasvanud muru ning täiendada koorepuru multši katet, et oleks tagatud minimaalselt 30 cm kate. Projekteeritud täiendavate teeradade ning spordivahendite turvaalade kattena on ette nähtud minimaalselt 30 cm paksune koorepuru multši kate.

Paigaldatav liiv peab olema turvaalale sobiliku fraktsiooniga (0,6...2 mm). Kasutada ümara teraga pestud liiva vastavalt standardile EVS-EN 1176-1:2017. Multšiks kasutada 15...50 mm männikoore multši. Kummimultšiks kasutada naturaalse multši toone meenutavat segu. Enne liiva ja multši paigaldamist kooskõlastada konkreetne materjal (esitada näidis) tellijaga.

3.4. Vertikaalplaneerimine ja katendite konstruktsioon

Vertikaalplaneerimine on esitatud joonisel 1.

Pinnavesi juhitakse kalletega ümbritsevale haljasalale, kus see imbub maasse. Platsidele anda 2% kalded haljasala suunas.

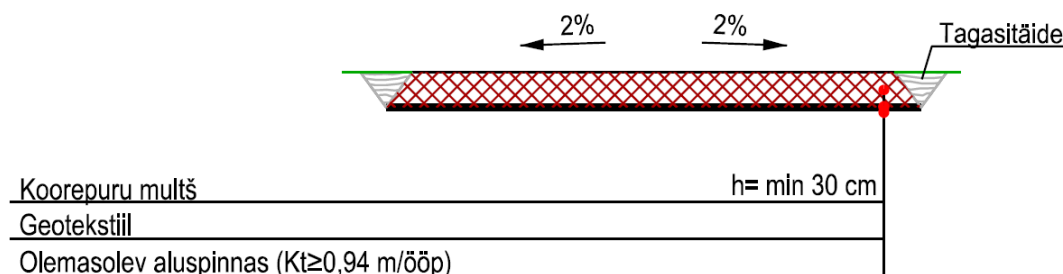
3.4.1. Katendid ja konstruktsioonid

1. Liivast võrkpalliväljaku kate

- liiv (fraktsioon 0,6...2 mm) h = 30 cm
- filterkangas (vajadusel)
- olemasolev aluspinnas

2. Männikooremultšist kate

- männikooremults (fraktsioon 15...50 mm) h = 30 cm
- filterkangas (vajadusel)
- olemasolev aluspinnas

Skeem 1. Koorepurukatte ristlõige

3.5. Tööde lühikirjeldus

Tähistada nõuetekohaselt objekt ning paigaldada ehitusaegne liikluskorraldus. Kaitsta säilitatavad objektid sh haljastus.

Eemaldada likvideeritavad mänguvahendid ja utiliseerida.

Eemaldada projekteeritud katendite alt kasvupinnas ja mitte sobiv pinnas. Profileerida ja tihendada olemasolev aluspinnas.

Väljakaevatav pinnas tuleb ära vedada selleks ette nähtud kohta.

Paigaldada ja tihendada täitepinnas.

Paigaldada projekteeritud atraksioonide ja inventari vundamendid.

Paigaldada projekteeritud inventar.

Paigaldada katend.

Külvata muru. Puhastada teemaa-ala.

3.6. Viimistlus

Mänguvahendite ja inventari käekiri peab olema ühtne ning moodustama kujunduslikult terviku. Terviku saavutamiseks kasutada ühtset värvikombinatsiooni ja materjali. Kõikide projekteeritud spordivahendite metallosad on ette nähtud tervikuna kas ümar- või nelikantmaterjalist.

	VÄRVITOON
Pinkide, prügikastide, postide, spordivahendite metallosade toon	RAL 7016 (tumehall)
Pinkide puitosade toon	Puidu toon

3.7. Haljastus

3.7.1. Muru

Kasutusest välja jäävad multšitud alad on ette nähtud murustada. Juhul kui ehituse käigus rikutakse rohkem olemasolevat murupinda tuleb ka see taastada. Uute multšitavate alade servades on arvestatud taastatavat murupinda 0,5 m tee servast.

Muru taastamisel kasutada seemnena varjulisele kasvukohale sobivat väga hea tallamiskindlusega muruseemet. 1 kg seemest jätkub 30...50 m².

Ehitaja töö mahus on muru kastmine (20...25 l/m², pärast kastmist peab muld olema 10...15 cm sügavuselt niiske) ja niitmine kuni teise niite (kaasa arvatud) tegemiseni ning rajamisjärgse ja sügisese väetamise tegemine. Väetamiseks kasutada pikaajalise toimega muruväetist.

Juhul, kui ehitaja tegevusest tingituna on vajalik projektis näidatud mahust suurem muru taastamine, teha tegevus arvestades eespool toodud põhimõtteid.

3.7.2. Istutatavad taimed

Joonistel 1 on esitatud uushaljastuse istutusplaan.

Tabel 1. Uushaljastuse mahud.

Liigi nimi eesti keeles	Liigi nimi ladina keeles	tk	Märkused	Illustratsioon
Harilik ebajasmiin'Aureus'	<i>Philadelphus coronarius</i> 'Aureus'	12	Kõrgus 1,5 m, laius 1,2m. Laiuv põõsas, sidrunkollaste lehtedega. Valged lõhnavad lihtõied, VI-VII.	

Liigi nimi eesti keeles	Liigi nimi ladina keeles	tk	Märkused	Illustratsioon
Siberi kontpuu 'Westonbirt'	<i>Cornus alba</i> 'Westonbirt'	4	Kõrgus 2-2,5 m, laius 1-1.5 m. Noorelt püstine, hiljem laiuv põõsas. Selekteeritud 'Sibirica' veelgi erksavärvilisem kloon. Noorte võrsete koor on hilissügiseks küpsenud säravpunaseks. Mais ilmuvad erkpunastele võrsetele salatirohelistel väikesed lehed. Õied on kreemikasvalged	

3.7.3. Nõuded kasutatavatele istikutele, istutustööd

Taimede istutamisel ja istikute valikul tuleb juhinduda standarditest EVS 778:2001 "Ilupuude ja põõsaste istikud" ja EVS 843:2016 „Linnatänavad“. Istutamisel kasutatavad istikud peavad kvaliteedilt ja suuruselt vastama vähemalt Eesti Standardile (EVS 778:2001). Kasutada ainult Eesti päritolu istutusmaterjali või äärmisel juhul 5 või 6 kliimatsiooni kuuluvates maades toodetud istutusmaterjali.

Kasutada järgmises suurusklassis istikuid:

- keskmise- ja kõrgekasvulised lehtpõõsad, vähemalt 5-harulised ja min kõrgusega 80 m;

Istutusaugud tehakse vastavalt kasutatavate istikute mullapalli/juurepalli suurusele viimase läbimõõdust ca 1/3 võrra suuremad, kuid üldiselt 0,3...0,6 x 0,3...0,6 x 0,3...0,6 m.

Istutusaugud täidetakse viljaka kasvumullaga. Põõsaid toetada ei ole vaja, kuid põõsagruppide ümbruse võib hooldustööde ajaks eraldi tähistada (lindiga). Tüvede alumised osad kaitsta maapinnast kuni 60 cm kõrguseni niitmise trimmeriga tekkida võivate vigastuste vältimiseks. Kasutada spetsiaalseid tüvekaitseid. Istikute kasvuala tuleb multšida niiskuse paremaks säilitamiseks kasvupinnases ja esimestel aastatel istiku ümbruse umbrohtumise vältimiseks. Põõsaistikute alune pind multšitakse laastuvaba purustatud okaspuukoorepuruga (fraktsioon 20...40 mm) 100 mm paksuselt.

Istutustööd teha soovitavalt aprilli II-III dekaadis ja mai I-II dekaadis või septembri II-III dekaadis ja oktoobri I dekaadis. Istutamisel lõigata ära vaid kuivanud ja vigastatud oksad. Peale istutamist rikkalikult kasta.

Edaspidi kastetakse istutatud taimi kord nädalas, põuaga ka tihedamini. Taimi tuleb kasta istutusjärgselt regulaarselt vähemalt kahe aasta jooksul.

Hooajaliselt tuleb:

- peenrad hoida umbrohest vabad, peenarde ääred tuleb regulaarselt servata, uuendada multsikihti;
- teha puittaimede istikute võrade ülevaatus 2 korda hooajal ning vajadusel teha võrahooldus (2 x aastas vähemalt 3 aasta jooksul peale istutamist, hiljem harvemini).

3.7.4. Edasine hooldus

Edaspidi vajavad taimed ülevaatus igal kevadel. Ära lõigatakse kõik sammaldunud, kuivanud ja vigastatud oksad, vigastatud koor puhastatakse ja vigastused suletakse vahaga.

Okaspuu koorepuru täiendatakse igal kevadel vähemalt 3 a jooksul peale istutamist. Puid ja põõsaid võib iga 2...3 a. tagant väetada nõrgakontsentratsioonilise ilupuudele ja põõsastele sobiva kompleksväetisega.

Võrade hooldus tuleb tellida hoolduskogemusega arboristilt või aednikult.

3.7.5. Olemasolevate puittaimede võrahooldus

Väljaku lõunaosas oleval põõsastiku alal tuleb teha võrahooldustööd eemaldades kuivanud oksad ja lehtpuude loodusliku uuenduse. Kujundada põõsaste võrad. Võrade hooldus tuleb tellida hoolduskogemusega arboristilt.

Pilt 19. Hooldusvajadusega põõsamassiiv

4. Mahutabel

Jrk nr	Töö nimetus	Maht	Ühik
1	Välijõusaal		
	HAGS Lat Pull & Chest Press Combo 8054772 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	1	tk
	HAGS Rower 8054770 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	1	tk
	HAGS Inshape Sit Up 8056399 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	1	tk
	Lisatud koorepurumultš - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine.	59	m ²
	Murutaastamise tööd - muruala taastamine turvaala servast 0,5m	47	m ²
	HAGS Multi Purpose Fitness Frame 8061244 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	1	tk
	Olemasolev multšiala - vajadusel koorepuru asendamine ja lisamine	20	m ²
	Lisatud multšiala - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine.	18	m ²

Jrk nr	Töö nimetus	Maht	Ühik
	Murutaastamise tööd - projekteeritud turvaala servast 0,5m ja likvideeritav multšiala	27	m ²
	Kenguru Professional K-031 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	1	tk
	Olemasolev multšiala - vajadusel koorepuru asendamine ja lisamine	56	m ²
	Lisatud multšiala - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine	40	m ²
	Murutaastamise tööd - projekteeritud turvaala servast 0,5m ja likvideeritav multšiala	31	m ²
2	Mänguväljak		
	Maakivid kõrgusega 30...60 cm	22	tk
	Slack-Line	17	jm
	Lisatud multšiala - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine	28	m ²
	Murutaastamise tööd - muruala taastamine turvaala servast 0,5m	23	m ²
	Olemasolev Tarzankiige multšiala - koorepurumultši lisamine	31	m ²
	Lisatud multšiala - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine	9	m ²
	Murutaastamise tööd - muruala taastamine projekteeritud turvaala servast 0,5m	5	m ²
3	Haljastus		
	Harilik ebajasmiin 'Aureus' (<i>Philadelphus coronarius 'Aureus'</i>)	12	tk
	Siberi kontpuu 'Westonbirt' (<i>Cornus alba 'Westonbirt'</i>)	4	tk
	Olemasoleva segaliigilise põõsamassiivi hooldus - võrahooldus, kuivanud okste eemaldamine	1	tk
4	Rattahoidikud		
	Jalgrattahoidik ARCO ARO 10 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	4	tk
	Lisatud multšiala - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine	8	m ²
	Murutaastamise tööd - muruala taastamine projekteeritud multšiala servast 0,5m	4	m ²
5	Olemasolev multšikattega tee		
	Multši korrastamine - vajadusel koorepuru asendamine ja lisamine	606	m ²
	Lisatud koorepurumultš - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine.	11	m ²
6	Projekteeritud multšikattega tee		
	Lisatud koorepurumultš - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine.	23	m ²
	Murutaastamise tööd - muruala taastamine projekteeritud tee servast 0,5m	14	m ²

Jrk nr	Töö nimetus	Maht	Ühik
7	Olemasolev võrkpalliväljak		
	Võrkpallikonstruktsiooni remont - viltuse posti sirgeks betoneerimine	1	tk
	Liivaala ääristavate palkide likvideerimine	1	tk
	Liivaala korrastamine - kobestada ja lisada liiva (pestud liiv)	341	m ²
	EXTERY Pollard PIIP - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	8	tk
8	Pingid		
	mmcité a.s Vera solo LVS111b, toonitud männipuit, natural - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	7	tk
	Multšiala pinkide ümber - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, geotekstiili paigaldamine ja koorepurumultši lisamine	11	m ²
	Murutaastamise tööd - muruala taastamine projekteeritud multšiala servast 0,5m	10	m ²
9	50m postid		
	EXTERY Pollard PIIP - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste. Postidele lisada piisavas suuruses valget värvi pulbervärvitud tekst 50 M.	6	tk
10	Prügikastid		
	EXTERY prügikast Solo 100 - pinnase kaevamine ja selle ära vedu, vundamendi valamine ja vahendi paigaldus vastavalt tootja juhiste	3	tk
	pürgikasti sisemine konteiner	3	tk
11	Likvideeritavad objektid		
	Pink, sh muru taastamine	8	tk
	Statiiv suru-tõmba	1	tk
	Statiiv kõht-selg	1	tk
	Treeningvahend	1	tk
	Statiiv küljed-kõht	1	tk
	Aasadega rippredel	1	tk
	Sprindipost	3	tk
	4 kõrgusega kangid	1	tk
	Ronila 6-osaline, sh muru taastamine	1	tk
	Prügikast, sh muru taastamine	3	tk
12	Infotahvel	1	tk

Märkused:

- analoogtoote kasutamisel võib turvaala suurendada joonisel esitatud ala ulatuses;
- mänguväljakut võib rekonstrueerida etapiviisiliselt;
- ehitaja on kohustatud mahud üle kontrollima.

5. Joonised

Joonis 1 Asendiplaan

